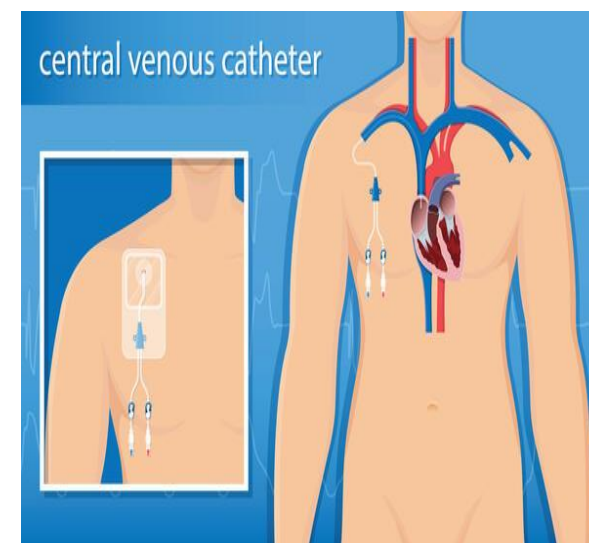

تعبیه کاتتر ورید مرکزی (CVC LINE)

تهیه و تنظیم:

گروه آموزش به بیمار و ارتقای سلامت بیمارستان مهراد

تاریخ بازنگری : اردیبهشت ۱۴۰۵

لوله ورید مرکزی یا سی وی لاین :

رگ مرکزی : (CVC) یکی دیگر از روش های دسترسی به رگ بیمار است. و معمولاً در مواقعی که بیمار نیازمند یک رگ طولانی مدت باشد و یا غلظت داروی مورد استفاده بالا باشد (مثلاً تغذیه وریدی) می توان از این کاتترها استفاده نمود

موارد نیاز به تعبیه

- تزریق مایعات
- تزریق دارو (انواع داروهای شیمی درمانی، تجویز بلند مدت داروهایی چون آنتی بیوتیک ها و ...)
- نمونه گیری مکرر خون
- برقراری حمایت تغذیه ای
- تزریق خون و فرآورده های آن
- تزریق موادحاجب مورد استفاده در رادیولوژی
- مانیتورینگ یا مداخلات
- اندازه گیری فشار ورید مرکزی
- اندازه گیری اشباع اکسیژن جریان خون ورید مرکزی

نواحی آناتومیکی که تعبیه میگردند:

فمورال (رانی)، ناحیه براکیال (بازویی) ، ناحیه زوگولار (گردن) و ناحیه ساب کلاوین (تحت کتفی)
جراح یا متخصص بیهوشی قسمت مورد نظر را بی حس کرده و کاتتر را در ورید مورد نظر جایگذاری می کند و از بیرون به پوست بخیه میشود.
برای فمورال نظر به تعویض پس از ۲ هفته و برای بخش فوقانی تا ۳ هفته هم زمان وجود دارد. ناحیه فمورال مستعد آلودگی بیشتر است بنابراین تمایل به تعویض سریع تر می باشد.

کاتترها بسته به نیاز بیمار، ممکن است چند راه ورودی داشته باشند و به صورت تک راهی، سه راهی و ... باشند.
کاتترها نیز روش های موقتی محسوب شده، از طرفی بدلیل وجود بخیه در محل، و تماس ناحیه با محیط بیرون، و امکان نفوذ آب، مستعد عفونت هستند. پس باید محل کاتتر ضدعفونی و با پانسمان استریل پوشانده شود. کاتترها برای بیمارانی مناسبند که برای چند هفته بستری میشوند و فاقد رگ مناسب هستند. مثل کودکان و افرادی که اعتیاد تزریقی دارند و ...

کوتاه مدت

- هموتوراکس
- پنوموتوراکس
- آمبولی هوا
- سوراخ شدن شریان
- سوراخ شدن آنورت

دراز مدت

- عفونت ورید
- ترومبوز ورید

نکته

با رعایت بهداشت مناسب دست ها، به کارگیری حداکثر احتیاطات در هنگام کاتتر گذاری، استفاده از ضدعفونی کننده پوست کلر هگزیدین و بازیینی روزانه از روی نیاز به کاتتر به کاهش خطر عفونت کمک خواهد کرد.

ناحیه ی ورود را با محلول مورد تایید موسسه مورد شستشو قرار دهید. محلول کلرهگزیدین گلوکونات محلول ترجیحی برای شستشوی ناحیه به شمار می رود.

اطراف ناحیه ی ورود کاتتر را با تکنیک حرکت به عقب و جلو و با محلول کلرهگزیدین حداقل به مدت ۳۰ ثانیه شستشو دهید. اجازه دهید ناحیه خشک شود. یک پانسمان دایره ای شکل که به کلرهگزیدین آغشته شده برای کاهش خطر عفونت های خون ناشی از کاتتر، در محل قرار دهید سپس از فیکساتور مناسب استفاده کرده و در نهایت پانسمان کنید.

پس از کارگذاری، تاریخ، ناحیه ی ورود، برند، سایز و طول کاتتر و محل قرارگیری نوک آن (با گرافی قفسه سینه مشخص می شود) و طول قسمت خروجی و نکاتی که به بیمار آموزش داده اید را ثبت کنید.

تا حصول اطمینان از محل کاتتر (با استفاده از گرافی قفسه سینه) از آن استفاده نکنید.

مراقبت از ناحیه ی ورود کاتتر:

در هنگام مراقبت از ناحیه کاتتر، از بالاترین شرایط استریلیتی بهره ببرید (دستکش استریل و ماسک).

دفعات تعویض پانسمان ناحیه، به نوع پانسمانی که استفاده می کنید بستگی دارد.

پانسمان های شفاف نیمه تراوا یا چسب و گاز مورد قبول اند، هرچند که بکارگیری گاز باعث می شود ناحیه ی زیر آن قابل رویت و بررسی نباشد و این ضرورت را ایجاد می کند که حداقل هر ۴۸ ساعت یک بار و یا هر زمان که بررسی ناحیه زیر گاز لازم باشد، پانسمان تعویض گردد. این در حالیست که پانسمان های شفاف امکان بررسی ناحیه ی ورود کاتتر به پوست را بدون برداشتن پانسمان فراهم می کنند، و در نتیجه می توان آنها را اگر پاک و خشک باقی بمانند به مدت هفت روز تعویض نکرد.

همه ی انواع پانسمان در صورتی که شل و یا خیس باشند باید تعویض گردند.

ناحیه ورود کاتتر به پوست را از نظر هرگونه قرمزی، درد در لمس، تورم و درناژ غیرطبیعی مورد بررسی قرار دهید.

طول قسمتی از کاتتر را که خارج از پوست باقی مانده، با طولی که در روز اول ثبت کرده اید برای تعیین هرگونه جابجایی کاتتر، مقایسه کنید و هرگونه جابجایی احتمالی و وجود نشانه های عفونت در محل را گزارش دهید.

حتما به این نکات توجه داشته باشید!

۱_ در صورتی که بیمار عرق کند یا اینکه دچار خونریزی و ترشحات در محل کاتتر شود، بایستی محل را به وسیله گاز استریل پانسمان نمایید تا زمانی که مشکل برطرف شود.

۲_ توجه داشته باشید که از کاتترهایی با حداقل پورت و لومن استفاده کنید.

مراقبتهای پرستاری و آموزش بیمار جهت کاتتر ورود مرکزی

بعضی از علائمی که ممکن است نشان دهنده نیاز به تعویض کاتتر CVC باشد عبارتند از:

تغییر در جریان خون در کاتتر

افزایش خونریزی یا قرمزی در محل کاتتر

درد یا تورم در محل کاتتر

علائم عفونت مثل تب، تپش قلب، تنگی نفس و...

در صورتی که این علائم را تجربه می کنید، باید به پزشک یا پرستار خود اعلام کنید تا لازمه راهنمایی های را برای تعویض کاتتر با شما درمیان بگذارد.

روش پیشگیر این موارد

- رعایت بهداشت
- کاتتر گذاری توسط فرد متخصص و با حداکثر احتیاطات انجام شود.
- استفاده از ضد عفونی کننده پوست مانند کلرهگزیدین و بازبینی روزانه از روی نیاز به کاتر
- پانسمان محل لوله گذاری شده هر روز عوض شود.